

ДЖЕРЕЛА ПОХОДЖЕННЯ ТА МОРФЕМНА СТРУКТУРА ФАРМАКОНІМІВ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ

Заболотня Р.В.,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
б-р Т. Шевченка, 13, м. Київ, 301601
ruslana1308@ukr.net

У статті проаналізовано шляхи та джерела формування фармацевтичної термінології оториноларингології; виокремлено мови, що є основними донорами елементів для оториноларингологічних фармаконімів української мови; визначено релевантні номеноеlementи для різних груп фармаконімів; обґрунтовано терміни медичної метамови, а саме: науковий фармаконім, тривіальний (умовний) фармаконім, меморіальні епоніми-фармаконіми, прецедентні епоніми-фармаконіми; схарактеризовано специфіку вживання фармаконімів оториноларингології.

Ключові слова: фармаконім, науковий (систематичний) фармаконім, тривіальний (умовний) фармаконім, номеноеlement, епонім-фармаконім.

Заболотня Р.

Источники происхождения и морфемная структура фармаконимов оториноларингологии

Статья содержит анализ путей и источников формирования фармацевтической терминологии оториноларингологии. Автором выделены языки, которые являются главными донорами элементов для оториноларингологических фармаконимов украинского языка; определены релевантные номеноеlementы для разных групп фармаконимов; аргументировано употребление некоторых терминов языка медицины, а именно: научный фармаконим, тривиальный (условный) фармаконим, мемориальный эпоним-фармаконим, прецедентный эпоним-фармаконим; описана специфика употребления фармаконимов оториноларингологии.

Ключовые слова: фармаконим, научный (систематический) фармаконим, тривиальный (условный) фармаконим, номеноеlement, эпоним-фармаконим.

R. Zabolotnia

The Source and Morphemic Structure of Pharmaconyms of Otorhinolaryngology

This article gives the detailed analysis of the source of formation pharmaceutical terminology of otorhinolaryngology. The certain languages which provide the general elements for Ukrainian otorhinolaryngological pharmaconyms are grouped. According to the article, Greek and Latin are the traditional languages for creation pharmaceutical terms. A modern onomasiological tendency of creation terms based on the other European languages is investigated in this article. Relevant groups of elements of nomenclature for different otorhinolaryngological pharmaconyms such as antibiotics, antiseptics, anticoagulants, anesthetics and analgesics, etc. are identified. In addition, the article examines the phenomenon of synonymy on the level of denotations and also the level of lingual representation. The variety of motivating signs and variability of onomasiological components, different ways of nomination, which promote origin of synonymic denominations in the pharmaceutical nomenclature is observed in this paper. The article focuses on the regularity of creation and functioning of eponymous pharmaconyms, especially memorial and precedent ones. The linguistic features of recognition of drugs appellations are obtained here.

The terms of medical metalanguage such as the research (systematic) pharmaconym, the trivial (conventional) pharmaconym, the international nonproprietary name and the trade name, the memorial eponym-pharmaconyms, the precedents eponym-pharmaconyms are studied and explained in this article. The article presents specific nature of the use of otorhinolaryngological pharmaconyms.

Key words: pharmaconym, research (systematic) pharmaconym, trivial (conventional) pharmaconym, element of nomenclature, eponym-pharmaconym.

Вступ. Сучасна медична наука і практика розвиваються і збагачуються: наукові відкриття, нові лікарські препарати та методи дослідження, новітні технології й обладнання, сучасні засоби діагностування хвороб тощо потребують нових номінацій. Поступ медицини як науки су-

проводжується розбудовою та унормуванням медичної фахової лексики шляхом поповнення новоутвореними одиницями або завдяки семантичній трансформації вже наявних номінацій.

Історія медицини є фактично історією пошуку ліків від різних хвороб. Формування фарма-

цевтичної термінології відповідає науковому поступу відповідної галузі. Наукові відкриття, виробництво нових оригінальних лікарських препаратів, тиражування лікарських засобів, новітні технології й обладнання потребують термінів на їх позначення. Тому останні десятиліття можемо спостерігати динамічний сплеск, кількісний стрибок у фармацевтичному термінотворенні, що викликає зацікавлення як фармацевтів, так і лінгвістів. Так, в Україні видано Державну фармакопею України [1], уперше укладено «Фармацевтичну енциклопедію» [11], видаються фахові словники за окремими напрямками [4; 8], вийшов друком «Енциклопедичний тлумачний словник фармацевтичних термінів: українсько-латинсько-російсько-англійський» [2], підготовлено новий Закон України «Про лікарські засоби» [3], в якому всебічно порушуються питання фармацевтичної термінології. Але спеціального комплексного лінгвістичного дослідження фармаконімів оториноларингології як складників динамічної підсистеми медичної наукової мови в українському мовознавстві немає. Це й визначає актуальність нашої розвідки.

У медичному термінологічному масиві традиційно виділяють три терміносистеми: фармацевтичну, клінічну та анатоמו-гістологічну. Об'єктом нашого дослідження було вибрано фармацевтичну терміносистему на матеріалі фармаконімів, які вживаються в оториноларингології. **Метою статті** є дослідження шляхів і джерел формування фармацевтичної термінології оториноларингології.

Критичний огляд літератури, концептуальних рамок, гіпотез тощо. Процеси становлення та нормування медичної термінології неодноразово ставали об'єктом різноаспектних досліджень. Зокрема, Н. Місяць, В. Білоус й А. Білоус дослідили розвиток української офтальмологічної термінології, Р. Стецюк та Л. Запоточна розглянули структурно-семантичну характеристику кардіологічної термінології, І. Томка та І. Семенко зосередилися на проблемі упорядкування стоматологічних термінів, Р. Беляєв та Н. Місник вивчали особливості клінічних термінів, С. Гриценко та Ю. Чухно виокремили типові процеси деривації латинськомовних психіатричних термінів, О. Маковська проаналізувала когнітивно-прагматичний аспект термінології пластичної хірургії, Ю. Бражук з'ясувала роль метафори у формуванні анатомічної термінології, А. Ткач зацентувала увагу на словотвірній ідентичності / варіантності української медичної термінології, Т. Лепеха дослідила судово-медичну термінологію та ін. Фармаконіми ж об'єктом ономазіологічного лінгвістичного дослідження ставали значно рідше, зокрема, відомі праці О. Михайлової, С. Лехніцької та Г. Хирівської. Незважаючи на значну зацікавленість лінгвістів українською медичною термінологією, сьогодні

і фахова мова оториноларингології і підсистема її фармацевтичної термінології не отримала відповідної структурно-морфологічної та функціонально-семантичної характеристики.

Об'єкт і мета нашої наукової розвідки визначили методологію дослідження. Матеріал був зібраний методом суцільної вибірки зі спеціальної фахової медичної літератури [2; 5; 6; 11]; здійснена інвентаризація одиниць та спроба пояснення їх будови й особливостей функціонування.

Результати дослідження та обговорення. Фармацевтичну термінологічну підсистему утворюють назви медичних препаратів та їх складників, а також найменування дій і впливів лікарських засобів на організм людини. Серед основних мовних ознак фармацевтичної терміносистеми треба виділити її гетерогенність: поєднує низку інших, супутніх терміносистем, зокрема ботаніки, хімії, фармакогнозії, теорії виготовлення лікарських засобів.

Сьогодні у фаховій літературі орієнтуються на такі базові взаємопов'язані у межах однієї терміносистеми поняття фармації, як «лікарська сировина», «лікарська речовина», «лікарська форма», «лікарський засіб / препарат».

Лікарська сировина — матеріал рослинного, тваринного, мінерального, хімічного походження, з якого одержують лікарські речовини [9, 69]. Відповідними термінами, до прикладу, є такі: листя шавлії лікарської, трава собачої кропиви, квітки ромашки.

Лікарська речовина — речовина, яка є біологічно активною і при введенні в організм у певній дозі спричиняє фармакологічний ефект [9, 69]. Такі назви окреслюються термінами типу: ефедрину гідрохлорид, гліцерин, евкаліптова олія.

Лікарська форма — стан, зовнішній вигляд або структура лікарського препарату, що забезпечує певний спосіб його введення в організм людини чи тварини, а також необхідний лікувальний, профілактичний або діагностичний ефект [9, 69]. Наприклад, розчин еуфіліну, настоянка беладони, рідкий екстракт кропиви.

Лікарський засіб (лікарський препарат) — речовина або суміш речовин зі встановленою фармакологічною активністю, дозволена в установленому порядку для застосування з метою лікування, попередження та діагностики захворювання [7, 69]. Такими фармацевтичними назвами є *Бісептол*, *Неоангін*, *Офлоксацин*, *Папаверин* тощо.

Основу фармацевтичної термінології утворюють назви лікарських засобів — фармаконіми. Термін *фармаконім* (від *гр.* *φάρμακον* «ліки» та *νομα*, *ατος* — «ім'я, назва») уперше в лінгвістичний ужиток увів австрійський учений П. Анрейтер, ним він позначив назву лікарського засобу в складі фармацевтичної номенклатури [14].

З метою з'ясування природи основної номенклатурної одиниці фармакології — фарма-

коніма — спиратимемося на дефініцію номена (за О.В. Суперанською): це лексична одиниця, за допомогою якої ми іменуємо видимий і сприйнятий предмет, без реалізації його точного місця в системі класифікації та без співвідношення з іншими предметами [10, 74]. Тому номенклатуру визначатимемо як сукупність номенів певної галузі знань. Кожен новий лікарський засіб отримує оригінальну назву — *номенклатурне найменування*. Сукупність найменувань усіх лікарських засобів, що використовуються в наш час, називатимемо *сучасною номенклатурою лікарських засобів* [13, 82].

Увесь масив найменувань лікарських засобів традиційно поділяють на дві групи: наукові та умовні назви. Обидві назви препарат отримує одразу на етапі свого виникнення. *Науковий / систематичний фармаконім* повністю відображає склад і структуру молекули хімічної сполуки даного препарату. *Умовний / тривіальний фармаконім* (лаконічний, компактніший), навпаки, не відображає принципів наукової класифікації, проте є легшим для вимови та запам'ятовування. Наприклад, науковий фармаконім 6-[2-аміно-2-(4-гідроксифеніл)ацетамідо]-3,3-диметил-7-оксо-4-тіа-1-азабіцикло [3.2.0.]-гептано-2-карбоксилова кислота відповідає тривіальному фармаконіму амоксицилін [6, 157].

Приклад доводить, що користуватися систематичним фармаконімом незручно не лише хворим, які як споживачі звертатимуться до аптеки, щоб придбати препарат, а й спеціалістам — лікарям і провізорам. Тому систематичну терміноназву використовують при виробництві ліків, а умовну — в лікарській практиці.

Тривіальний фармаконім утворюється шляхом комбінації терміноелементів — мінімальних словотворчих компонентів, які мають стійке слово значення. Такі елементи у сучасній лінгвістиці отримали назву «номеноелемент фармаконіма» на позначення кореневої морфеми або сполучення кореневої морфеми з афіксами у складі номенклатурного найменування лікарського засобу. Отже, *номеноелемент* є мінімальною одиницею лексико-семантичної структури фармаконіма на морфемному рівні [7, 48]. Причому номеноелементи можуть передавати найрізноманітнішу інформацію, а саме: про хімічний склад препарату, його терапевтичне спрямування, орган, на який спрямована дія конкретного засобу. Так, серед лікарських засобів, що вживаються в оториноларингології, наявні препарати з такими тривіальними найменуваннями: *Фарингосепт* (від *gr. pharynx* — глотка, горл, *sept* — 'знезаражуват'); *Піносол* (від *лат. Pinus* — сосна, «ол» від *oleum* — олія); *Нафтизин* (від *gr. parphth* — нафта, нафталанове ядр, *zin* — наявність азотогрупи) та ін.

Аналізуючи увесь комплекс номеноелементів, що вживаються в оториноларингології, зазначи-

мо, що до компетенції лікаря-оториноларинголога належать захворювання не лише вузькогалузевого спрямування, а й опіки, відмороження, стенози, крововиливи, травми, мікози, пухлини тощо, тому спектр назв лікарських засобів є доволі широкий. Так, номеноелементи ЛОР-фармаконімів за значенням можна умовно поділити на такі групи:

1. **Антибіотики.** Найчастотніші номеноелементи цієї групи: *-цилін-* (антибіотик-пеніцилін), *-циклін-* (антибіотик групи тетрацикліну), *-міц(ет)ин-* (антибіотик групи стрептоміцину, похідний грибка *Streptomyces*), *-цеф-* (антибіотик цефалоспоринового роду). Наприклад, *Амоксицилін, Оксацилін, Клоксацилін, Доксициклін, Міноциклін, Стрептоміцин, Неоміцин, Левоміцетин, Лонгациф, Цефотаксим, Цефтриаксон* та ін.

2. **Анестетики та знеболювальні засоби.** Їх термінологічні назви мають такі номеноелементи: *-каїн-* (місцевоанестезуючий препарат, похідний кокаїну), *-ест(ез)-* (анестезуючий препарат від *gr. aesthes* — відчуття), *-морф-* (беззаспокійливий засіб; Морфей — бог сну), *-альг-* (знеболювальний засіб, від *gr. algia* — біль), *-дол(ор)-* (знеболювальний засіб, від *лат. dolor* — біль). Наприклад, *Новокаїн, Дикаїн, Лідокаїн, Анестезин, Анестакон, Анестокаїн, Морфін, Гідроморфон, Діаморфон, Анальгін, Альгопірін, Альгодеїн, Долорен, Циклодол, Панадол* та ін.

3. **Антисептичні та дезінфекційні засоби** впізнавані за такими номеноелементами: *-септ-* (знезаражувальний засіб), *-цид-* (антибактеріальний препарат, від *лат. occidere* — убивати), *-бакт-* (засіб антибактеріальної дії), *-фура-* (протимікробний засіб), *-ні(о)-* (антисептичний засіб, від *gr. ru(o)* — гній). Наприклад, *Септикол, Септилізин, Септрин, Стрептоцид, Бактипен, Бактокс, Бактрим, Бактробан, Фурацилін, Нітрофуразон, Отофураол, Фуралдон, Піоцид, Піопан* та ін.

4. **Антикоагулянти та гемостимулятори,** що містять такі номеноелементи: *-кум-, тромб-* (антикоагулянти, які перешкоджають зсіданню крові, тромболітики), *-гем(ат)-* (препарати, що стимулюють кровотворення, від *gr. haem(at)* — кров), *-фер(р)-* (препарати, що стимулюють кровотворення від *лат. Ferrum* — залізо). Наприклад, *Кумарин, Маркумар, Дикумарол, Тромбостоп, Тромболісан, Тромбекс, Гемодез, Гемостимулін, Гемофобін, Феррум Лек, Феррокаль, Ферроплекс* та ін.

5. **Фармаконіми, що вказують на хімічний склад препарату.** Найчастотнішими номеноелементами цієї групи є: *-сульф-* (сульфаніламід, наявність сірки), *-окс(и)-* (наявність кисню), *-гідро-* (наявність води, водню), *-фен-* (наявність фенілу, фенілену), *-(а)зол-, -(а)зин-* (наявність азотогрупи). Наприклад, *Сульфадиметоксин, Сульфазин, Сульфамеразин, Дифенгідрамін, Оксикорт, Оксипентифілін, Оксиметазолін, Гідрекс, Гідрил, Феноксипен, Фенамін, Діазолін, Прометазин* та ін.

6. **Фармаконіми, що вказують на рослинний компонент лікарського засобу.** Серед номеноеlementів цієї групи є такі: *-філ-* (від *гр.* *phyll* — листок), *-евк(а)-* (від *гр.* *Eucalyptus* — евкаліпт); *-мен(т)-* (від *гр.* *Mentha* — м'ята); *-камф-* (камфора), *-ісл-* (містить ісландський мох). Наприклад, *Хлорофіліт* (містить суміш хлорофілів з листа евкаліпта), *Евказолін*, *Евкаліпт-М*, *Ментол*, *Камфомен*, *Ісла-моос*, *Ісла-мінт* та ін.

7. **Фармаконіми, що вказують на орган, на який спрямована дія лікарського засобу.** Кількісно це найбільша група найменувань лікарських засобів, що використовуються в оториноларингології. Основні номеноеlementи є такі: *-наз-* від *лат.* *nasus* — ніс, *-рин-* від *гр.* *rhin* — ніс, напр.: *Назол*, *Назонекс*, *Назофан*, *Назалонг*, *Риназал*, *Ринофлю*, *Ринолюкс*, *Ринза*; *-фаринг-* від *гр.* *pharynx* — горло, глотка, *-тон(з(ил)-* від *лат.* *tonsilla* — мигдалик, *-ор-* від *лат.* *os, oris* — рот, напр.: *Фарингосепт*, *Фарингтон*, *Орасепт*, *Гексорал*, *Лорсепт*, *Тонзилотрен*, *Тонзипрет*; *-от-* від *гр.* — вухо, *-аурі-* від *лат.* *auris* — вухо, напр.: *Отофа*, *Отікс*, *Отітакс*, *Отинум*, *Отизол*, *Отікаїн*, *Аурідексан*, *Аурісан*, *Аурікап* та ін.

Грецька та латинська мови є базовим джерелом для творення фармацевтичних термінів, тому при утворенні тривіального фармаконіма ці мови превалюють. Проте серед сучасних тенденцій термінотворення можемо спостерігати появу низки термінів, що виникли на основі інших європейських мов: *Norain / Ноунейн* (*англ.* по — ні + *англ.* rain — біль), *Bolinet / Болінет* (*рос.* боль — біль + *рос.* нет — заперечення «болю немає»), *спрей «ДляНос»* (буквально «спрей для носа»), *Нокспрей Малюк* (краплі назальні для дітей) та ін. Поява таких фармаконімів пояснюється, з одного боку, виникненням торгових найменувань препаратів-аналогів на теренах різних країн, а з другого — певним «рекламним» моментом, адже це значно підвищує ступінь вмотивованості, привабливості та впізнаваності назв препаратів.

Зазначимо, що процес номінації у фармакології розпочинається зі створення оригінального лікарського засобу, який отримує свою торговельну назву (бренд, «клеймо», заводську марку). Назва оригінального лікарського препарату та його хімічний склад захищаються патентом і є об'єктами інтелектуальної власності. На те, що назва лікарського засобу запатентована, вказує позначка ® (від *англ.* Registered — зареєстрований), що розташовується після назви праворуч (напр., *НАФТИЗИН®*, *НАЗИВІН®*), або знак «ТМ» (ініціална аббревіатура словосполучення «торгова марка», *англ.* Trade Mark) (напр., *СЕБІДИН™* (*SEBIDIN™*), *ДЕКАТИЛЕН™* (*DECATYLEN™*)). Поява патентованих назв зумовлена бажанням фармацевтичних фірм продавати препарати під своїми особливими назвами, брендами.

На противагу патентованим назвам лікарських засобів існує обмежений список Міжнародних непатентованих найменувань (МНН), складений і затверджений Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ). ВООЗ випускає Міжнародну фармакопею, в якій після міжнародної експертизи зазначено перелік міжнародних універсальних найменувань лікарських засобів, визнаних країнами-членами організації.

Існування МНН та патентованих назв сприяє виникненню у фармацевтичній номенклатурі великої кількості синонімічних рядів. На відміну від загальномовних синонімів, синоніми тривіальних фармаконімів не мають емоційно-експресивних чи стилістичних характеристик. Фармаконіми-синоніми завжди мають спільний денотат — лікарський засіб з однаковим складом діючих речовин, але під різними назвами. При чому на першому місці у синонімічному ряді розташований МНН як індикатор діючої лікарської речовини, а вже наступними є назви патентованих лікарських засобів та всі існуючі препарати-аналоги. Наприклад, антибіотик *Ампіцилін* (міжнародна назва), який широко використовується у оториноларингології, у довідниках має понад 70 синонімічних назв: *Абетатен*, *Ацідоциклін*, *Бактипен*, *Біампен*, *Бінотал*, *Біоцилін*, *Діцилін*, *Максіпред*, *Орациліна*, *Пентрекс*, *Поліцилін*, *Тотапен*, *Семіцилін* та ін. [12, 158].

Епонімічні найменування лікарських засобів також є одним із проявів синонімії у межах фармацевтичної номенклатури, напр.: *Вінілін* = *бальзам Шостаковського*, *розчин натрію хлориду* = *розчин Рінгера-Локка*.

Серед відомітих фармаконімів оториноларингології можна виокремити такі групи:

1) фармаконіми, утворені від прізвищ лікарів або фармацевтів, що вперше винайшли препарат: *розчин Люголя*, *лінімент бальзамічний за Вишне-вським*, *антиретікулярна цитотоксична сироватка за О.О. Богомольцем*, *Ангісепт др. Тайсса* та ін.;

2) фармаконіми, що містять назви фармацевтичних компаній, заводів, фабрик тощо: *Ангін-Хеель С* (виробник «Біологіше Хайльміттель Хеель ГмбХ», Німеччина), *Байпен* (виробник «Bayer», Німеччина), *Ангілекс-ЗДОРОВ'Я* (виробник ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я»», Україна), *Феррум Лек*, *Леконіл* (виробник Lek Pharmaceuticals d. d., Словенія), *Віру-мерц* (виробник Merz Pharmaceuticals, Німеччина), *Нодрил-Тева* (виробник Teva Pharmaceutical Industries Ltd, Ізраїль), *Кетолонг-Дарниця* (виробник ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»», Україна) та ін.

Першу групу можемо назвати *меморіальними епонімами-фармаконімами*. Меморіальні епоніми є універсальним явищем будь-якої наукової галузі, адже зберігають ім'я вченого-винахідника для майбутньої наукової спільноти. Другу групу

відонімних фармаконімів пропонуємо називати *прецедентними епонімами-фармаконімами*. У таких найменуваннях чітко простежується основна мета компаній-виробників — зацікавити споживача та привернути його увагу за допомогою добре відомого (прецедентного) імені, у даному випадку назви компанії, яка є синонімом найвищої якості та інновацій.

Меморіальні та прецедентні епонімічні фармаконіми привертають увагу потенційного покупця до засобів, які тиражує фірма-виробник. Препарат з такою назвою виділяється з-поміж інших, оскільки діє як реклама (особливо прецедентна назва), що значно скорочує шлях товару до споживача.

Висновки. Специфіка сучасної ЛОР-номенклатури лікарських засобів полягає у тому, що остання містить як номенклатуру виробника (наукову назву препарату), так і номенклатуру спо-

живача (тривіальну назву препарату). Тривіальна номенклатура орієнтована насамперед на споживача (хворого і лікаря), тому є семантично мотивованою. Тривіальний фармаконім може бути носієм корисної інформації про хімічний склад препарату, його терапевтичне спрямування, спосіб та напрям дії тощо. Різноманітність мотивуючих ознак, варіативність ономастичних компонентів, різні способи номінації сприяють появі у фармацевтичній номенклатурі великої кількості синонімічних найменувань. Позамовним чинником виникнення такої синонімії вважаємо появу лікарських засобів з тотожною хімічною формулою (активною речовиною), але різними комерційними назвами.

Вживання ономастичних компонентів у фармаконімах значно підвищує ступінь вмотивованості, а звідси — привабливості та впізнаваності назв препаратів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державна фармакопея України. — Х. : ППРОГ, 2001. — 556 с.
2. Енциклопедичний тлумачний словник фармацевтичних термінів: українсько-латинсько-російсько-англійський / за ред. В.П. Черниха. — Вінниця : Нова Книга, 2014. — 824 с.
3. Закон України «Про лікарські засоби» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 1996. — № 22. — Ст. 86.
4. Зіменковський А.Б. Базовий термінологічний глосарій за програмою з клінічної фармації / Зіменковський А.Б., Пономаренко В.М., Піняжко О.Р., Калинюк Т.Г. — Львів ; К. : Ліга прес, 2007. — 446 с.
5. Компендиум. Лекарственные препараты [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://compendium.com.ua> (дата звернення: 12.09.2017).
6. Ліки в оториноларингології / за ред. О. Кіцери. — Львів : Медицина світу, 1999. — 408 с.
7. Михайлова О.Г. Фармаконіми на позначення анальгетичних препаратів як об'єкт ономаціологічного дослідження / О.Г. Михайлова, С.І. Лехніцька // Science and Education a New Dimension, V (33), Issue 123. — Budapest, 2017. — С. 47–51.
8. Москаленко В.Ф. Базовий термінологічний глосарій системи вищої медичної освіти / В.Ф. Москаленко та ін. — Львів : Ліга-Прес, 2005. — 176 с.
9. Світлична Є.І. Латинська мова : підруч. / Є.І. Світлична, І.О. Толок. — 2-ге вид. — К. : ВД «Професіонал», 2005. — 400 с.
10. Суперанская А.В. Терминология и номенклатура / А.В. Суперанская // Проблематика определенных терминов в словарях разных типов. — Л. : Наука, 1976. — С. 73–83.
11. Фармацевтична енциклопедія / голова ред. ради В.П. Черних. — К. : МОРІОН, 2010. — 1632 с.
12. Хирівська Г. Явище синонімії в українській фармацевтичній термінології [Електронний ресурс] / Галина Хирівська // Studia Ukrainica Posnaniensia. — Poznań : Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Instytut Filologii Rosyjskiej, 2016. — Т. 4. — С. 167–172.— Режим доступу : <http://pressto.amu.edu.pl/index.php/sup/article/viewFile/5890/5960> (дата звернення: 12.09.2017).
13. Чернявский М.Н. Латинский язык и основы фармацевтической терминологии / М.Н. Чернявский. — 4-е изд. — М. : Медицина, 2002. — 448 с.
14. Anreiter P. Pharmakonyme : Benennungsmotive und Strukturtypologie von Arzneimittelnamen. — Wien : Ed. Praesens, 2002. — 461 s.

REFERENCES

1. Derzhavna farmakopeia Ukrainy. (2001). [State Pharmacopoeia of Ukraine]. Kharkiv, PIROH, 556 p.
2. Entsyklopedychnyi tлумachnyi slovnyk farmatsevychnykh terminiv: ukrainsko-latynsko-rosiiskohanliiskyyi (2014). [Encyclopaedic Dictionary of Pharmaceutical Terms: Ukrainian-Latin-Russian-English.]. In V.P. Chernykha (Ed). Vinnytsya, Nova Knyha, 824 p.
3. Zakon Ukrainy «Pro likarski zasoby» (1996). [Law of Ukraine “On Medicines”]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy* (VVR), 22, 86.

4. Zimenkovskiy, A.B., Ponomarenko, V.M., Piniashko, O.R., & Kalyniuk, T.H. (2007). Bazovyi terminolohichnyi hlosarii za prohramoiu z klinichnoi farmatsii [Basic Terminology Glossary for Clinical Pharmacy Program]. Lviv; Kyiv, Liha, 446 p.
5. Compendium On Line. Lekarstvennye preparaty [Compendium on Line]. <http://compendium.com.ua>
6. Liky v otorinolaryngologii (1999.). [Medicines in Otorhinolaryngology]. In O. Kitsery (Ed.). Lviv, Medytsyna svitu, 408 p.
7. Mykhailova, O.H., & Lekhnitska, S.I. (2017) Farmakonimy na poznachennia analgetychnykh preparativ yak ob'ekt onomasiolohichnoho doslidzhennia [Farmaconyms of Analgetic Action Preparations as Object of Onomasiological Research]. *Science and Education a New Dimension*, 33, 123, 47–51.
8. Moskalenko, V.F., Ponomarenko, V.M., & Zimenkovskiy, A.B. (2005). Bazovyi terminolohichnyi hlosarii systemy vyshchoi medychnoi osvity [Basic Terminology Glossary of Higher Medical Education System]. Lviv, Liha-Pres, 176 p.
9. Svitlychna, Ye.I. & Tolok, I.O. (2005). Latynska mova [Latin Language]. [2nd ed.]. Kyiv, VD «Profesional», 400 p.
10. Superanskaia, A.V. (1976). Terminologiya i nomenklatura [Terminology and Nomenclature]. Problematika opredelenii terminov v slovariah raznykh tipov. Lviv, Nauka, pp. 73–83.
11. Farmatsevtichna entsyklopediia (2010). [Pharmaceutical Encyclopedia] In V.P. Chernykh (Ed.). Kyiv, MORION, 1632 p.
12. Khyrivska, H. (2016). Yavlyshche synonimii v ukrainskii farmatsevtichnii terminolohii [The Phenomenon of Synonymy in Ukrainian Pharmaceutical Terminology]. *Studia Ukrainica Posnaniensia*, Vol 4, 167–172. <http://pressto.amu.edu.pl/index.php/sup/article/viewFile/5890/5960>
13. Cherniavskii, M.N. (2002). Latinskii yazyk i osnovy farmatsevticheskoi terminologii [The Latin Language and Backgrounds of Pharmaceutical Terminology]. (4th ed.). Moscow, Meditsina, 448 p.
14. Anreiter, P. (2002). Pharmakonyme: Benennungsmotive und Strukturtypologie von Arzneimittelnamen. Wien, Ed. Praesens, 461 p.